

A LAP AZ E. M. E.
TULAJDONA**MÉHÉSZETI KÖZLÖNY**A LAPOT AZ E. M. E.
TAGJAI TAGSÁGI
ILLETMÉNY FEJÉBE
KAPJÁK.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYESÜLET HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ—KOLOZSVÁR,
ATTILA-UTCA 10. SZ.Felelős szerkesztő és kiadó: TÖRÖK BÁLINT az E. M. E. főtítkára.
Főmunkatársak, mint az E. M. E. szerkesztő bizottságának tagjai:
dr. LÁSZLÓ MÁRTON, dr. BOGA LAJOS és BALÁZS PÉTER.TELEFON 158. SZ.
A LAP MEGJELNIK
HAVONKÉNT EGYSZER**Mézelő fák.**

Irta: dr. Péter Béla.

A méhlegelő szempontjából különös fontossággal bírnak a fák. Mert egy egy jól megtermett virágzó fa több mézet szolgáltat virágzása idején a méheknek, mint egy nagy mezőnek virágai és a fa évről-évre tovább növekedvén, koronája terjeszkedik és több és több virágot fejleszt. De nem csupán tömegre nézve nagyon figyelemreméltók a mézelő fák, hanem fontos a mézelő fáknak az egymásután való nyílása is, minek folytán egymást fölválják a nyílásban és így egymásután nyújtanak a méheknek táplálékot. Amikor javítani akarjuk környékünk méhlegelőjét, fordítsunk kiváló figyelmet a mézelő fák szaporítására, amellet pedig legyen gondunk arra, hogy különböző időben nyíló fákat ültessünk. Összeállíthatunk hosszú sorozatot a mézelő fákból, amelyek egymást a nyílásban követik, tehát egymás után szolgálnak a méheknek legelőül. A legkorai tavasztól egészen a nyár derekáig nyílnak egymás után a különböző fák, amelyek tehát virágzásukkal hosszú mézelő évadot biztosítanak méheinknek. Az első meleg napsugár a tavasz legeslegelején már virágot fakaszt egyes fákon, amelyek mézelők és magukhoz vonzzák a téli nyugalomból ébredő méheket. Azután következnek másféle fák virágzásukkal és így tovább rendre felváltják egymást a mézelő fák. Az alábbiakban összeállítottam a mézelő fák sorrendjét, amelyek nyílásukkal egymást követik. Ha módját ejthetjük ültessünk ezek mindegyikéből egy-két példányt.

A legelső között nyílik a *szilfa* [ulmus]. Amikor még kopár az erdő és lombtalan minden fa, még márciusban nyílik a szilfa. Virágai nagyon aprók, igénytelenek, fel sem tűnnek és sűrű csomókban állnak a rügyek helyén. Sok szem észre sem veszi, hogy a szilfa már virágzik és csak akkor lesz reá figyelmessé, amikor már az apró zöld színű leppendékes termés-kék a virágok csomóit felváltják. Ezek a szárnnyasan beszegett termés-kék azután megbarbulva lehullanak a fáról, a szél tova viszi és elterjeszti őket és csak mikor ezek a termés-kék éretek, csak azután zöldül ki a szilva levele. A szilfa parányi igénytelen virágai mézelők, tehát az első nyíló mézelővirágok közé valók.

Ugyancsak márciusban nyílik a *fűzfa*. A fűzfa nagyon fontos a méhlegelő szempontjából, mert igen korán tavasszal bő méhtáplálékról gondoskodik. Tudvalevő dolog a fűzfa kéllaki fa, mialatt azt értjük, hogy az egyik

egyeden csupa porzós virág, vagyis himvirág nyílik, a másik egyed pedig csupa termő virággal női virágokkal van borítva. Míg a porzós virágot virággal látják el a méheket, addig a termővirágok dusan választanak ki mézet. Tehát korán tavasszal mézet és virágot szolgáltat a kétféle nemű fűzfa a méheknek, ami azért igen fontos, mert a méheknek éppen akkor van szükségük mézre és virággal, amikor a méhek új költést nevelnek. Korán tavasszal. A kora tavaszi derült napokon csak úgy zsong a fűzfa koronája a sok méhtől. Míg a legtöbb fűzfa víz partján nő, addig a *kecskefűz* vagy *pálmáfűz* az erdőben terem. Ennek a barkáit szokás virágvasárnap megszentelni, azért árulják a templomok környékén. Ha a méhes az erdő közelében áll, ahol kecskefűz terem, akkor a méheknek nagyon fontos legelőt nyújt ez a fa, ami a méhes családok megerősödésére, a nép fölzapordására nagy hatással van. De érdemes a kecskefűzet a méhes körül szaporítani, elültetni. Míg oda künn az erdőben a kecskefűz nyílik, addig a kertben az *őszi barackfa* kezd meg a nyíló fák sorozatát. A gyümölcsfák mind mézelőfák, ezért tehát a méhészt szemében is fontosak.

Nagyon figyelemreméltó a sétatereken, parkokban és utcák fasoraiban található jókori vagy *korai juhar*, amely szintén áprilisban nyílik. Korán nyíló sárga virágai erősen mézelnek és nagyon vonzzák a méheket. Virágai fellelő álló csomókat képeznek. Ugyancsak áprilisban nyílik a *szilva*.

Ezt követi április végén a *májusfa* [zel-nica]. A májusfa és szilva közé iktatható a *virágos kőrifá*, amely április végén nyílik és a közönséges vagy magas kőrifától nemcsak feltűnő nagyobb virágai által, hanem azoknak mézelő sajátsága által is eltér. A közönséges kőrifának a virágai igénytelenebbek és mézelés szempontjából jelentéktelenek. Május elején a *cseresznye*- és *megyfa*, az *alma*- és *körtefa* nyílik és táplálja a méheket. Gyümölcsös kertek tájékán tehát bőven van a méheknek legelőjük tavasszal. A különböző almafajták sem virágoznak egyszerre. Egyesek korábban, mások meg később. Sétatereken, parkokban láthatjuk néha a *berkenyét*, amely hegyes vidékek erdősegeiben vadon is terem. A vörös berkenye zöldes színű virágait a méhek látogatják. E virágokból később piros bogyók keletkeznek, amelyek júliustól őszig mint valami klárisok tündökölnék a fán és nem csekély diszit képezik a fának. Még áprilisban a korai, vagyis vegyeslevelű juhar csalogatja ma

gához a méheket, mert dusan mézelő sárga virágai lombfakadás előtt nyílnak, addig egy hónappal később t. i. májusban virágzik a *fürtös juhar* [juhar-jávor], amelynek a virágai lelőgő hosszú fürtöket képeznek. A fürtös juhar márcsak lombfakadás után nyílik. Míg a korai juhar elébb virágzik és azután zöldül ki, addig a fürtös juhar elébb fejleszti nagy tenyeres leveleit és csak azután bontakoznak ki lefelé csüngő zöldes színű virágai, amelyek nagyon vonzzák a méheket, sok mézet fejlesztenek. A fürtös juhar lombos erdeinkben gyakori fa, de azért érdemes a méhek kedvéért a méhes környékére ültetni. Ültessünk tehát a méhes mellé egy-két jókori és egy-két fürtös juharfát.

A fürtös juhart követi a virágzásban az *ákác*, a méheknek ez a kedvence. Nálunk május végén nyílik az ákác, melegebb vidéken hamarabb. Zordabb vidéken csak júniusban.

Az ákác után vagyis június közepén vagy végén nyílik a *bálványfa* (Ailanthus). A bálványfa azonban nem terem erdősegeinkben, azt legfejebb kertekben kapják meg a méhek. Melegebb tájakon érdemes azt is elültetni, hogy az ákácot kövesse virágainak nyílásával. A méhek ezeket is kedvelik. Ahol a *jóféle* vagy *szelid gesztenye* megterem, ott ez is fontos a méheknek nézve. A szelid gesztenye júniusban nyílik és jól mézel, tehát az ákácot követi.

Június-júliusra esik a *lepényfa* vagy *Gleditsia* nyílása. Ezt a fát vagy diszfának vagy élő sövénynek ültetik. Zöld színű felálló rövid fürtös virágai kitűnően mézelők.

A Gleditsziát azért is érdemes ültetni, mert virágzásával kitölti a hézagot az ákác és a hársfa, ezen két rendkívül fontos mézelőfa nyílása között. Sok vidéken a *hársfa* a legfontosabb mézelő fa. Bár az erdőben magától is terem hársfa, de azért nagyon ajánlatos a méhésztnek méhese táján hársfát is ültetni. Még pedig háromféle hársfát ültessünk, hogy azzal is fokozatos egymásutánt hozzunk be a fák nyílásában. Ültessünk elsősorban *nagylevelű hársfát*. Ez legelsőnek virágzik a hársfák közül. Nálunk június közepén nyílik. Virágait rendkívül szeretik a méhek és kitűnő, zamatos, világosszínű mézet gyűjtenek azokról. Körülbelül két héttel később nyílik a *kislevelű hársfa*, amely erdősegeinkben a gyakoribb hársfa faj. Nálunk rendszeren június végén nyílik a hársfa faj. Végül július elején és közepén nyílik a *fehér* vagy *ezüstös hársfa*, amely délibb vidéken pl. a Bánátban a gyakoribb. Nálunk csak ültetvényekben láthatjuk.

A mézelő fák virágzását berekeszti nálunk a *japán akác* (*Sophora*), mert az csak augusztusban virágzik. Halavány sárga virágai nagy felálló fürtöket képeznek. A méhek még a földre lehullott virágokat is felkeresik.

Ime tehát elővezetem a mézelő fáknek olyan sorozatát, amelyben a nyílás ideje egymásután következik, úgy hogy a méhek márciustól egészen augusztus közepéig mindig találjanak frissen nyíló mézelő virágot.

Ültessünk tehát ilyenféle fákat a méhes környékén.

A méhészet megadóztatása.

Számos panaszt vettünk a méhészet megadóztatása tárgyában. Méhésztársainknak e téren való tájékoztatása céljából kikértük dr. *Bruckner* Antal egyesületi jogtanácsos véleményét, aki az alábbiakban közölte a Monitorul Oficial f. év febr. 29. számában megjelent központi pénzügyigazgatósági rendeletet magyar fordításban.

A méhészet egyik ága lévén a földművelésnek, a tulajdonos saját földjén elhelyezett méhészet utáni jövedelem nincs alávetve kereskedelmi (üzleti) megadóztatásnak, az ilyen méhészkedés jövedelme bennfoglaltván a földadó alá eső jövedelemben.

Ha azonban a méhészkedőnek nincs saját földje, hanem haszonbérletet tart, sőt ha van is földje, de nagy alapokra fektette méhészetét, rendszeres (szakszerű) berendezéssel, úgy hogy az önálló kereskedelmi üzemmek tekintetű, a terület jövedelmezőségén felül a méhészetből nyert jövedelem a kereskedelmi (üzleti) megadóztatásnak van alávetve. Az adókiadó és felelőbizottságok ezen feltételek fennforgására nézve tényállást fognak megállapítani.

Felhívjuk ennek alapján minden méhésztársainkat, akik illetéktelenül rovtak meg méhészetük után adóval tegyék meg az illetékes pénzügyigazgatóságnál a szükséges lépéseket az adó alól való mentesítés érdekében.

Az idei mézszület és méz árak.

Évek óta nem járt olyan kedvező idő a méhészetre mint az idén. Az országos méretű kaptárak a legtöbb helyen 10—40 kg. mézet adtak családonként. A rajzásra igen kedvező volt az időjárás.

Nagy szüksége is volt már erre méhtenyésztésünknek, mert az utóbbi kedvező évek igen megritkították a méhcsaládok számát, sőt számos méhésztárs méhcsaládok nélkül maradt. Még egy pár ilyen jó évre volna szükségünk, hogy a méhállomány számbelileg elérje régi színvonalát.

A mézárakat illetően a termésnek megfelelő verseny indult meg a mézkiadás terén, annyira, hogy a kolozsvári piacon a 48—50 Leies nagybani árakat 38—40 Leire nyomták le.

Szükségtelennek tartjuk ezt a bőkezűséget, amikor két éven át csak veszteségeink volt, realizálunk a méhtenyésztésre.

Az árak megállapításánál mindig a napi cukorárak legyenek az irányadók. Mikor a cukor detail ára 28—32 Lei volt akkor a 48—50 Leies nagybani méz árak normálisak voltak, a

békebeli aránynak kb. megfelelték. Ma amikor a cukor ára 34—36 L. igen alacsony a 38—40 Leies méz ár.

Ha egyszerre nem is ugorhatunk vissza az 50 Leies kg.-kenti árra, ne menjünk a 45 L. kg.-kenti ár alá, ha azt akarjuk, hogy a rossz esztendőkre megtakarított pénzünk legyen és fenn tudjuk tartani méhészetünket a nehezebb viszonyok között is.

A kolozsvári méhészeti tanfolyam.

Az E. M. G. a folyó évben is megtartotta az évenként rendezni szokott ingyenes méhészeti tanfolyamát június hó 14—24-ik napjain. A tanfolyam előadói voltak dr. *Boga Lajos*, dr. *Páter Béla*, dr. *László Márton*, dr. *Konrády Dániel*, dr. *Horváth Ferencné* és *Balázs Péter*. A tanfolyamra 36 hallgató jelentkezett, névszerint a következők:

1. Bácsi Dani, 2. Berba Mendel Kolozsvár, 3. Benczédi Márton Szováta, 4. Beke Endre, 5. Deiter Benjamin, 6. Dombi Zoltán, 7. Fodor Aladárné, 8. Grünwald Mihály, 9. Gábor Tivadar, 10. Hirschfeld Lajosné, 11. Hirt Györgyné, 12. Hessz Mici, 13. Horváth András, 14. Ikonár Simon, 15. Kádár Dezső, 16. Kessel Emil, 17. Kessel Frigyes, 18. Kósa Ferenc, 19. Lencet Hermann Kolozsvár, 20. Lóny Dezső Seica-Mare, 21. Lalescu János, 22. Malek Ármin Kolozsvár, 23. Moór Piroska Brassó, 24. Nosza Sándor Kissebes, 25. Péntek István, 26. Pingärtner Béla, 27. Puticiu Traian, 28. Recsan Sándor, 29. Resmann Sámuelné, 30. Rucska János, 31. Salamon Zoltán, 32. Szóts János Kézdivásárhely, 33. Theisz János, 34. Vladár Pál Kolozsvár, 35. Wagzsina Imre Kristyor, 36. Weitenstein Dezső Kolozsvár.

A tanfolyam hallgatói a tanfolyam hallgatásáról bizonyítványt kaptak. A tanfolyamot br. Jósika Gábor a. elnök rekesztette be a kezdő méhészeknek kitartó munkára való buzdításával.

Örömmel üdvözljük új méhésztársainkat és kívánjuk, hogy e kedves és hasznos tanulmányukat úgy a maguk, mint a köz javára snkáig gyümölcsöztessék.

Különfélék.

Méhészeti tanfolyam Várfalván.

Az idei jó mézelő esztendő mind több és több hivatást szerez a méhészkedésnek. E téren egyes tagjaink követésre méltó példát is szolgáltatnak, így pl. *Pataki András* unit. lelkes, egyesületünk tagja Várfalván (Torda-Aranyos vármegye) a falusi kiskgazdák részére egy méhészeti tanfolyamot rendezett, amelynek eredményeként több új taggal szaporodott a méhészek gárdája.

Méhészeti tanfolyam Kajántón.

A méhészkedésre kedvező esztendő a legalkalmasabbak a méhtenyésztés megkedvelésére. Ilyenkor van a legnagyobb érdeklődés is a méhészet iránt. A Kolozs vármegyei Kajántó község kiskgazdái körében is nagy érdeklődés nyilvánult meg a mi mesteriségünk iránt és ezért közelebbről *Kicsid Géza* kajántói róm. kath. plebános, egyesületünk ig. vál. tagja, az

E. M. G. támogatásával egy méhészeti tanfolyamot fog rendezni. A tanfolyam iránt a kiskgazdák meleg érdeklődést tanúsítanak.

A méhészek az árumintavásáron. Lapunk legutóbbi számában közölt felhívásunk alapján méhésztársaink közül többen jelentkeztek az árumintavásáron való részvételre méz, viasz, méhészeti eszközök, felszerelések kiállításával. Felhívjuk méhésztársainkat, hogy a szept hó 1—15-ig Kolozsváron rendezendő mintavásáron minél számosabban vegyenek részt. Minden néven nevezendő felvilágosítással, bejelentő lappal készséggel szolgál az E. M. G. titkári hivatala.

Felhívás méhésztársaimhoz. Miatán 100 családból álló méhészetem az 1921, 22, 23. méhészeti években részint méztelenség, részint vérhas következtében tönkre ment, felkérem a méhésztárs urakat, hogy aki teheti, egy-egy rajjal ajándékozzon meg. Hálás köszönettel leszek. Vasuti költséget fizetem. Ha újból fölszaporíthatom méhállományomat, a felsegítő méhésztársaknak én is küldök rajokat. Ezen nagy csapás miatt súlyos anyagi viszonyok közé kerültem, újból csak a méhekhez fordulok. A tapasztalásokon okulva, remélek egy sikeresebb méhészetet. *Sánta Albert*, i. tanító. Gheorgheni.

Julius havi teendő a méhesben. Julius hóban van az anyásításnak az utolsó ideje. E hóban a herelépek kiszedhetők. Ha az anya megtermékenyült, a herék kifoghatók, irthatók. A kiszedett mézet pergezzük ki, a kereteket adjuk be a családoknak tisztogatásra. Az üres iszta kereteket záros szekrénybe helyezzük és két hetenként kenezzük.

HIRDETÉSEK.

Hét kaptár méh eladó kaptárral együtt á. 1400 L. Tamás Józsefné, Mezöménies.

Mézpergetőgépek zajtalan hajtásra minden nagyságban olcsón kaphatók. Sajler Géza bádognánál, Hotel Astoria mellett Kőmálalja u. 4.

Mézpergető, hannemannrác, gőzviasz-olvasztó, keretfogó, rajfecskendő, rajfogó, méhészpipa, füstölőgép, sejtnyitó villa és kés, anyazárka, mülép, kaptárak, mindenféle méhészeti eszközök állandóan és legszolidabb kivitelben kaphatók Szurdoki Krcs Kornél méhészetében Sibiu—Nagyszeben Schullgasse 3. Elfogadok előjegyzést fiatal termékeny anyákra és rajokra. Elvállalok viaszt müléppé préselésre. Valaszbélyeg melléklendő. 3642

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” könyvkiadóvállalatában megjelent füzetek jegyzéke és árai:

1. Réti János. A trágyáról, a trágyázásról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók — — — 5.—
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása 5.—
3. Virág Elek. A gazda mint sertéshizlaló — — — 5.—
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről — — — 5.—
5. Hauer Géza. A fejőstehénről — — — 5.—
6. Hensch Árpád. A szántás-vetésről — — — 5.—
7. Jakab László. Útmutató az állati ragadós betegségek elleni védekezésben — — — 10.—
8. Domokos Kálmán. Az építkező gazda — — — 10.—
9. Rulsz Gyula. A kukorica műveléséről — — — 5.—
10. Czajlik István. Csikónevelés — — — 5.—
11. K. Vörös Sándor. A dohánytermelésről — — — 10.—
12. Ásványi Lajos. A vörös lóhere termesztéséről 8.—
13. Herényi Gotthárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése különös tekintettel a zombolyal kazalra — — — 5.—

Füzeteket csak azok árának előzetesen való beküldése ellenében küld az E. M. G. titkári hivatala, Kolozsvár, Httilla-u. 10. sz. — 5 példányon felüli megrendelés esetén 25% engedmény. — Minden egyes füzet után 1 Lei postaköltségre küldendő.